

ГРАЖДАНИ И УПРАВЛЕНИЕ

Допълнителни занимания за грамотност:
Буквосъчетания йо, ъо, буква ь.

Указания за доброволци, учители и деца

За да участваме пълноценно в едно общество, трябва да сме запознати с гражданските си права и задължения и как работи държавата. За да не правим чести грешки в писането, следва да знаем повече за буквосъчетанията йо, ъо, буква ь.

ВЪПРОСИ ???

- Как гражданите участват в управлението на държавата?
- Как се избира депутат? Колко гласа са нужни, за да влезе човек в парламента?

ДИСКУСИЯ

- Парламентът има задачата да създава и гласува законите, а министрите да ги изпълняват и да управляват различните структури на държавата. Кое от двете неща е по-важно?
- Какво означава думата „корупция“?

ДИКТОВКА

Когато всички букви си устройват празненство, гласните букви винаги се подреждали пред Й и формирали думи като: майка, лейка, брой, тъй, дий. Но когато буква Й се опитвала да застане пред някой гласен, той я хващал за ръчичка и я поставял зад себе си. Една вечер Й седнала в ъгъла и се разплакала. Видяла я буквата О и отишла при нея.

- Защо плачеш? – попитала я тя.

- Защото, вие, гласните, винаги заставате пред мен в срички и думи. Какво като съм съгласна, и аз искам понякога да се наредя пред някоя гласна.

- Разбирам те, но такова е правилото – когато си сама, винаги да стоиш след гласен! – отвърнала О.

- Но, ако искаш, двете може да сме приятелки! Ще направим съчетание. Така ще можеш да заставаш преди мен и даже с теб ще започват някои думи.

Й много се зарадвала.

Хванала за ръчичка своята приятелка О и двете започнали да образуват съчетание в различни думи – в началото им или след гласен.

Така се появили думите:

йога; район, Йоана, йод и много други.

Двете букви много често се хващали за ръчички, първа Й и след нея О, затова всички започнали да ги наричат съчетание ЙО.

ГРАЖДАНИ И УПРАВЛЕНИЕ

Допълнителни занимания за грамотност:
Буквосъчетания йо, ъо, буква ь.

ДИКТОВКА

Направете диктовка с текста или го препишете. Обсъдете непознатите думи и значението им. Какво е значението на термина „гражданска организация“? Граждански сектор? Демократично участие? Активно гражданство? Човешки права?

Настоящият конкурс има за цел да подкрепи дългосрочни проекти на граждански организации, предлагащи стратегически решения в полза на устойчивостта и капацитета на гражданския сектор в България, укрепвайки неговата роля за насърчаване на демократичното участие, активното гражданство и човешките права.

УПРАЖНЕНИЯ ПО ПРАВОПИС

Правила

Използвайки приказката от предната страница, можем да изведем следните правила за Йо, ъо и буквата ь:

- „Йо“ се пише в началото на думата – пример: Йонко, Йоана, йод
- „йо“ се пише след гласна: Майор; район; Пейо
- Ю се обозначава като две букви и два звука – йод.
- ь - единствената буква, която си няма главна буква и е без звук. Служи за образуване на съчетанието ъо.
- ъо – пише се само след съгласна:
- Монтьор; шофьор; фризьор
- обозначава се с две букви и един звук

Упражнения

Определете броя на буквите и звуковете в думите:

- Стойо – 5 букви, 5 звука
- Замък – 5 букви, 5 звука
- Сервитьор – 9 букви, 8 звука
- Място – 5 букви, 5 звука
- Юни – 3 букви, 4 звука
- Синьо – 5 букви, 4 звука

Изберете – йо или ъо

- рдан
- За --
- д
- ра -- н
- Пет --
- фриз -- р
- акт -- р

Напишете йо или ъо на мястото на точките.

- Бате Ван.... е бокс.....р.
- Чичонко е монт...р.
- Пе.... има син.... хвърчило.
- Бабанка направи бул.....н от пилешко.
- Пет...рданов е акт....р.

Коя буква няма звук?

- * Х;
- * Ъ;
- * Ђ;
- * Й;

УРОК
9

ГРАЖДАНИ И УПРАВЛЕНИЕ

Допълнителни занимания за грамотност:
Буквосъчетания йо, ъо, буква ь.

УПРАЖНЕНИЯ ПО АРИТМЕТИКА

● Пресметнете:

$$\begin{array}{cccc} 45 - 14 = \dots\dots & 45 - 15 = \dots\dots & 45 - 16 = \dots\dots & 45 - 17 = \dots\dots \\ 45 - 18 = \dots\dots & 45 - 19 = \dots\dots & 45 - 20 = \dots\dots & 45 - 21 = \dots\dots \end{array}$$

● В българския парламент има 240 депутати, но след скандал в парламента напуснали 64 депутати. Колко депутати са останали в парламента?

● Ако спечелиш стипендия от 100 лв. в училище и решиш да си купиш книга за 12 лв., дънки за 16 лв. и шоколади за 4 лв., колко лева ще ти останат?

● На една сватба имало 210 гости. На първото право хоро повечето гости се постарали да станат и да уважат младоженците – станали да танцуват 145 гости, колко останали седнали?

ПРАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА

● Напиши кратко съчинение по темата:

Представи си, че си кмет на твоя град, какви промени ще направиш?
Помисли за площада, училищата, как можеш да създадеш работни места за своите съграждани? Какво друго искаш да промениш и подобриш?

● Ако чуеш, че някой се бие в съседите и жена креци, какво ще направиш?

Напиши отговора си в няколко изречения и обсъди своя отговор с другите деца.

